GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata na zwyczaynym papierze złp. 12, na francuzkim złp. 15.

N^ER 138.

Pojedynczy numer na zwyczaynym papierze gr. 10.

SOBOTA DNIA 11 GRUDNIA 1830 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° **Reaumira.**

Dzień	godzina	Barometr na O° R.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
	7	27 0, 541	† 6. 1	100	połud: za. słaby	pochmurno	deszcz
11.	12	„ 1., 481	† 7. 2	100	Połn: za słaby	chmury	„
	8	„ 1. 531	† 7. 7	96	„ „	Pochmurno	
	9	„ 2, 033	† 3. 4	100	„ „	„ „	

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Warszawa 7 grudnia.

RZĄD TYMCZASOWY KROLESTWA POLSKIEGO.

Z woli Dyktatora, Rząd Tymczasowy pozostaie w swey mocy, w tem co się dotyczy wewnętrzney Administracyi.

Z rozkazu Dyktatora wszystkie Władze jakiego bądź rodzaju, z dniem dzisieyszym urzędowanie rozpoczną.

Urzędnicy ktorzyby niezwłocznie nie objęli urzędowania, do surowey odpowiedzialności będą pociągnięci.

W Warszawie d. 6. Grudnia 1830 r.

Prezyduiący:
Senator Woiewoda
(podpisano) X. A. *Czartoryski.*

RZĄD TYMCZASOWY KROLESTWA POLSKIEGO.

Z woli Dyktatora rozkazuie Kommissyom Wojewodzkim i wszelkim Władzom, których się dotycze:

Artykuł I. Postanowienia Rady Administracyjney i Wydziału Wykonawczego z dnia 2 i 3 Grudnia r. b. tyczące się zaprowadzenia straży bezpieczeństwa po miastach i wsiach w zupełności potwierdza, i dopełnienie tych postanowień pod odpowiedzialnością Urzędników w terminie temiż postanowieniami wskazanym, zaleca.

Art. 2. Potwierdza również postanowienie Rządu tymczasowego względem zbierania się dymissyonowanych woyskowych bez żadnego wyiątku do miast stołecznych Województkich.

Art. 3. Kommissarze Wydziału Woiennego przy Kommissyach Województkich, ktorzy mieli obowiązek zbierania tychże dymissyonowanych, osobistey odpowiedzialności są poddani, ieżeli zebranie ich nie nastąpi jak nayrychley.

Art. 4. Kommissarze Wydziału Woiennego przy Kommissyach Wojewódzkich zniosą się z przeznaczonemi przez Dyktatora Officerami, w celu dostarczenia im tak zebranych

dymissyonowanych. Officerowie wspomnieni znaydować się będą w punktach dawnych zakładów pułkowych. Kommissarze Wojenni zaś obmyślą środki do zaopatrzenia w żywność dymissyonowanych.

Art. 5. Dymissyonowani żołnierze, których dowódcy pociągnęli już do czynney służby, natychmiast maią bydź zwróceni, pod dyspozycyą w Art: 2gim wskazaną, pod odpowiedzialnością tych, którzyby ich nieprawnie nadal zatrzymali.

Art: 6. Od tey chwili wszyscy gorliwi Obywatele, którzy maią zamiar formowania powstań, winni udawać się w tey mierze do Regimentarzy wojewódzkich.

Art: 7. Mianuie Regimentarzem Województw: Mazowieckiego, Kaliskiego, Krakowskiego i Sandomierskiego, Senatora Kasztelana Hr. *Małachowskiego*. Regimentarzem Województw: Lubelskiego, Podlaskiego, Płockiego i Augustowskiego, Romana Hr. *Sołtyka*, Posła Powiatu Konieckiego.

Mianuie prócz tego, Dowódcami Gwardyi ruchomych czyli powstania:

Dla Woiewództwa Krakowskiego, Jana Hr. *Ledóchowskiego*.

Dla Woiewództwa Sandomierskiego, Gustawa Hr. *Małachowskiego*.

Dla Woiewództwa Lubelskiego: Pułkownika *Szeptyckiego z Jakubowic*.

Dla Woiewództwa Kaliskiego: Gabryela *Biernackiego*.

Dla Woiewództwa Mazowieckiego: Wincentego *Dobieckiego*.

Dla Woiewództwa Płockiego: Pułkownika *Mieszkowskiego*.

Dla Woiewództwa Podlaskiego: Alexandra *Kuczyńskiego*.

Dla Woiewództwa Augustowskiego: Majora *Osipowskiego*.

Art: 8. Regimentarze będą nominować do każdego Powiatu Dowódcę, który przystąpi w miastach i Gminach do odłączenia tych, którzy do Gwardyi ruchomych należeć maią.

Art: 9. Wyłączeni są od tychże Gwardyi:

a) Gospodarze osiedli rolne gospodarstwo posiadaiący.

b) Kalecy.

c) Żołnierze dymissyonowani, którzy już otrzymali przeznaczenie zbierania się w Stolicach Woiewódzkich.

d) Fabrykanci i rzemieślnicy, którzy do robienia broni i materyałów woiennych są potrzebni, tudzież cudzoziemcy, którzy do listy osób straży bezpieczeństwa mieyskiego i wieyskiego, nie byli zaciągnięci.

Art: 10. Regimentarze Woiewódzcy, natychmiast uorganizuią sobie Sztaby i czuwać będą nad pośpiechem szybkiego wykonania wszystkiego, co się tyczy ubrania i uzbroienia Gwardyów ruchomych.

Art: 11. Regimentarze maią władzę mianowania, lub upoważnienia do mianowania Dowódców wszelkich stopni do Batalionów.

Art. 12. W każdém województwie, ma bydź wystawionych 10 batalijonów po 1000 ludzi. Ubior ich ma się składać z kożuchów i ciepłey odzieży.

Art. 13. Ochotnicy, którzy własnym kosztem uzbroją się w broń palną, i opatrzą się w konie z rynsztunkiem, formować będą szwadrony, poddane również dowodztwu regimentarzy.

Art. 14. Ci z gwardyjów ruchowych, którzy stósownie do niniejszego postanowienia nie są powołani do formowania batalijonów, pozostaną w mieyscach, gdzie raz na tydzień pod dowodztwem setników ćwiczyć się będą.

Art. 15. Wykonanie i ogłoszenie niniejszego postanowienia, regimentarzom i kommissyom rządowym spraw wewnętrznych i poli-

cyi, tudzież woyny, w czem do ktòrey należy, poleca.— W Warszawie d. 6 grudnia 1830
Prezydujący Senator Wojewoda
(podpisano) X. A. *Czartoryski.*

RZĄD TYMCZASOWY
KRÓLESTWA POLSKIEGO

Z wyraźney woli Dyktatora, podaje do wiadomości publiczney, co następuje: Officerowie, żołnierze i urzędnicy rossyjscy, rodziny ich i służący, dotąd bądź to w aresztach, bądź też w niepewności o stanie swém zostają. Szlachetność narodowi polskiemu właściwa wymaga, aby o losie ich skutecznie pomyśleć. —Ci przeto z pomiędzy nich, którzyby sobie życzyli w kraju pozostać, mają w tym względzie władzy municypalney uczynić oświadczenie, wolność zaś odjazdu kobietom i służącym rossyjskim, jest zostawioną, a wszyscy tak mężczyzni jako i kobiety, którzy w pośrod nas zostaną, będą pod opieką praw krajowych co do osób i majątków.

W Warszawie dnia 7 grudnia 1830 roku.
Prezydujący Senator Wojewoda
(podpisano) X. A. *Czartoryski.*
Zastępca Radcy Sekretarza Stanu
Radca Stanu Nadzwyczayny
J. *Tymowski.*

BANK POLSKI

Wiadomą jest zamożność banku polskiego, wiadomo z publicznie zdanego i drukiem ogłoszonego rapportu banku z zeszłorocznych czynności, że stan jego czynny wynosił przeszło 120 mill. zł: Pol: Stan ten zbliżył się już w tym roku do 200 mill. zł:. Wiadomo, że z tey massy kapitałów, 30 mill. stanowią uposażenie banku i są jego własnością. Wiadomo, że Art: 23 Ustawy bankowey z d. 29 stycznia 1828 r. dozwala bankowi wypuszczać bilety bankowe z tym warunkiem, aby takowe wraz z biletami kassowemi, wysokości kapitału własność bankuj stanowiącego, a zatem jak teraz 30 mill. nie wynosiły. Wiadomo nakoniec, że ilość wypuszczonych biletòw kassowych wynosi tylko 16 mill., ogòlna zatem ilość do wypuszczenia biletów bankowych, równie jak i bilety kassowe we wszystkich kassach skarbowych przyimować się mających za gotowiznę, doyść może jeszcze do 14tu milionów. W dniu 2 lutego r. b. wyszło postanowienie upoważniające bank do wypuszczenia biletów bankowych w taki sposób, iż ostatnia na nich cecha to jest suchy stempel, ma bydź przykładany przez kommissarza umorzenia długu krajowego z reprezentantów narodu, bo z członków Senatu i izby Poselskiey złożoney, a to w celu, aby ci tem łatwiey dopilnować mogli, iżby ilość wypuszczona biletów nie przeszła zakreśloney prawem granicy. Nakoniec w d. 3 listopada r. b. wyszło postanowienie oznaczające kształt tych biletow, kolor i zewnętrzne onych oznaki. W skutek postanowień powyższych bank przygotował już do wypuszczenia bilety 50cio złotowe i dnia 26 listopada ogłosił przez pisma publiczne, że przygotowane bilety 50cio złotowe wypuszcza. Nastąpione atoli wypadki 29 listopada nie dozwoliły dotąd przywieść do skutku tey czynności. Gdy z przywróconym dzisiay porządkiem, wszystkie części służby publiczney do dobra powszechnego zmierzające napowrót załatwione bydź mogą, bank przeto widzi bydź swoim obowiązkiem ponowić ogłoszenie, iż bilety jego 50cio złotowe puszczone zostają w obieg, że kassa wymiany w gmachu jego przy ulicy Elektoralney urządzona, wymieniać będzie takowe codziennie, wyjąwszy dni świąteczne, od godziny 9 z rana do 2giey po południu, na monetę srebrną bez żadnych potrąceń; że podobnież na żądanie zgłaszających się bez żadnego wynagrodzenia, też kassa udzielać będzie bilety bankowe za monetę srebrną lub za bilety kassowe. Nakoniec bank widzi potrzebę raz jeszcze upewnić, że przez wypuszczenie biletów bankowych, bilety kassowe bynaymniey z obiegu usunione nie są i nie będą; że oba rodzaje tych biletów, równych używają przywilejów, w przyymowaniu ich w kassach skarbowych za wszelkie podatki, równą mają cechę kredytu i bezpieczeństwa, i że nakoniec kassa banku zarówno oba te rodzaje biletów codzień wyjąwszy dni świąteczne na gotowiznę zamienia i zamieniać będzie.

Warszawa d. 6 grudnia 1830 r.
Radca Stanu, Prezes:
(podpisano) L. Hr. *Jelski.*
Sekretarz Jeneralny:
(podpisano) *Hassmann.*

Rada Municypalna
Miasta Stołecznego Warszawy
Z Rozkazu Dyktatora.

Stanowi, iż żaden naczelnik Drukarni i Litografii nie ma inaczey podawanych artykułów czyli to w peryodycznych, czyli też w

innych ulotnych pismach, drukiem ogłaszać, jak tylko z podpisem autora artykułu; nadto każden naczelnik drukarni i litografii nie ma przyymować do druku artykułów, jak tylko od osób mu znajomych, lub też o których tożsamości osoby dokładnie się przekonał, tak, iżby w razie potrzeby, osobę tę z pewnością wskazać mógł.

W Warszawie d. 6 grudnia 1830 r.

Prezydent: *Węgrzecki.* Vice-Prezydent: Tomasz *Łubieński.*
Krzywoszewski. Andrzey *Plichta.*
Edw: *Hoffman.* *Garbiński.*
And: Hr: *Zamoyski.* Karol *Scholtz.*
G. *Jakołkowski* Sek: Jen.

Rada Municypalna
Miasta Stołecznego Warszawy

Zawiadomia ninieyszym: że obywatelom i mieszkańcom królestwa polskiego w kraju bez paszportów i żadnych innych formalności podróżować wolno, i że rada municypalna wydała rozkaz, aby przez rogatki miasta Warszawy bez żadnych trudności i opłat od produktów przepuszczano. Co do osób zagranicznych i za granicę kraju wyjeżdzać chcących, dotychczas trwające urządzenia zachowane są.

W Warszawie d. 5 grudnia 1830 r.
Vice-Prezydent: Tomasz *Łubieński.*
Sekretarz Jlny: G. *Jakołkowski.*

Dziś od czasu rewolucyi odprawiło się pierwsze posiedzenie Senatu.

W Sochaczewie już się urządziła gwardya narodowa; izraelici z zapałem poprzypinali kokardy. Jeden z tamteyszych izraelitów tak był pewny rewolucyi, że miał przygotowanych 60 sztuk broni i mnóstwo ładunków, a zapał jego w sprawie wspólney ludziom, doszedł do tego stopnia, iż nawet w szabas na wartę zaciągnął.

Pewien obywatel przybyły z Podlaskiego zapewniał, że żołnierze gwardyi Cesarzewicza każdego z bronią schwytanego natychmiast rozstrzelają.

Dnia wczorayszego aresztowano Grzegorza Buczyńskiego, dyrektora szkoły dzieci żołnierzy rossyyskich w Łazienkach.

CZEŚĆ MŁODZIEŻY POLSKIEY

Śpiew na nutę
Wanda leży w naszey ziemi.

Polska młodzież niech nam żyje!
Nikt jey nie przesadzi,
Bo jey ręka dobrze bije,
Głowa dobrze radzi.
Pognębieni, zapomnieni
Od całego świata,
Własnych baliśmy się cieni,
Brat unikał brata.
Ledwie Polskie bronie błysły!
Polskie wstały dzieci!
Więzy nasze jak szkło prysły,
Złota wolność świeci.
Każdy dzień żołnierzy rodzi,
Mnożą się obrońce;
Już się na zorza!... po niey wschodzi
Nayświetnieysze słońce!...
Niech do boju każdy biegnie!
Piękne tam skonanie;
Za jednego, który legnie,
Stu mścicieli stanie
Zawsze Polak miał nadzieję
W mocy niebios Pana,
On w nas, jedność zgodę wleje,
A przy nas wygrana.

F. S. Dmochowski.

Dnia wczorayszego nastąpiło otwarcie teatrów w stolicy naszey. W teatrze narodowym wystawioną została narodowa opera *Krakowiacy i Górale.* Wszystkie mieysca narodowością tchnące do okoliczności obecnych stósowne, okrywane były rzęsistemi oklaskami, wszystkie śpiewki dodane w końcu opery wielokrotnie wśród radosnych okrzyków całey publiczności były powtarzane, a polonez Kościuszki, mazurek Dąbrowskiego i marsz xięcia Józefa Poniatowskiego na przemian słyszeć się dawały. Imie Chłopickiego wspominane przez Dmuszewskiego, który w tym dniu powszechney radości wystąpił na scenę w końcu sztuki, wznieciło we wszystkich naygwałtownieysze uniesienie, będące naylepszym dowodem przywiązania i ufności wszystkich w bohaterze, którego głos powszechny wezwał do przewodniczenia polakom na polu sławy. — Potwierdza się wiadomość o pomyślnem wybuchnięciu powstania w Poznaniu. Miasto przez połowę spalone bydź miało.
